

Filmende burgers en de politie. De betekenis van GSM-filmpjes van burgers voor de uitvoering van politietaken en de reputatie van de politie (2013). P. Siep en D. de Kool (Erasmus Universiteit, Centre for Public Innovation, Rotterdam). Verkenningen 68

Onderzoeksvraag

Wat is de betekenis van GSM-beelden, die gemaakt zijn door burgers, voor de uitvoering van politietaken en voor de reputatie van de politie?

Methoden van onderzoek

- literatuurstudie
- documentenanalyse
- interviews

Samenvatting

Aan de hand van een uitgebreide internetresearch van beeldfragmenten komt naar voren dat het aantal filmpjes waarin de politie zelf de hoofdrol speelt en dat leidt tot grote maatschappelijke ophef, relatief beperkt is. De burgers die deze fragmenten op internet plaatsen doen dit vanuit diverse motieven. Het gaat daarbij vooral om het aan de kaak stellen van machtsmisbruik en (vermeende) overtredingen door politieagenten, maar ook kunnen het juist positieve motieven zijn zoals het doortastend optreden van een agent. Er is sprake van een redelijke mate van zelfcorrigerend vermogen van de *online community* (burgers onderling). In lang niet alle gevallen overheerst de antipathie tegen de politie. Wel wordt vooral het ondermijnend bedoelde filmmateriaal opgepakt door de mainstream media.

De reactie van de politie blijkt in het algemeen te berusten op een beredeneerde strategie, waarbij de politieorganisatie niet op alles reageert maar een afweging maakt van de beelden en de mogelijk betekenis en invloed daarvan. In situaties die om een reactie vragen, stelt de politie zich vooral ten doel om het beeldmateriaal zoveel mogelijk in de context te plaatsen. En hoewel GSM-beelden van politieoptreden gemaakt door burgers op politiemensen soms een stevige indruk maken, is het omgaan met filmende burgers niet vastgelegd in richtlijnen. De behoefte hieraan blijkt ook niet groot te zijn; het maakt namelijk tegenwoordig min of meer deel uit van de dagelijkse uitvoering van de gezagsfunctie. De politie krijgt relatief weinig relevant beeldmateriaal binnen van burgers voor daadwerkelijke opsporing via de openbare internetbronnen. Waarschijnlijk komt er veel meer direct binnen via de landelijke eenheid, maar in dit verkennende onderzoek is daar weinig informatie over verkregen.